

Met huid en haar

Benodigheden

- ☐ JWC-map
- ☐ Knutsel lijm/lijmstiften
- ☐ Geprint lichaam 120 cm (bijlage 0)
- ☐ Pakje post-its
- ☐ Gesneden puzzel Lichaamsdelen (bijlage 1) per groepje
- ☐ Geprint en gekopieerd werkblad 1 "lichaamsdelen" per leerling
- ☐ Geprint en gekopieerd werkblad 2 'Ik ben een wonder' per leerling
- ☐ Stevig gekleurd papier/knutselkarton (A4-formaat)

Vorbereiding

Vragenmuur

Bij deze module bestaat de vragenmuur uit een grote afbeelding van een kinderlichaam dat je print (Bijlage 1).

Rond dit lichaam kunnen de vragen geplaatst worden. Het lichaam wordt aan het eind van iedere les verder gevuld met organen.

Vulmateriaal

De leerlingen gaan iedere les werken aan hun eigen, 'Ik ben een wonder!' lijf. Ze gaan het lijf langzaam vullen met steeds met een ander materiaal en/of techniek. (Tekenen met stift, rollen met papier of plakken met bijv. touw of houtjes).

De materialen die voor een bepaald orgaan/ lichaamsdeel nodig zijn worden genoemd bij de **benodigheden van die betreffende les**.

Het is handig om de ouders te benaderen (via een nieuwsbrief bv) voor je met deze module start. De leerlingen kunnen dan materialen meenemen vanuit huis. Deze module kunnen we de volgende materialen goed gebruiken:

- rood en blauw garen en/of wol
- saté-prikkers in verschillende diktes
- houtjes
- houten lepeltjes of ijslolly stokjes
- (kartonnen) rietjes
- wattenstokjes
- knutselpompoms
- kralen
- schoenendozen met deksel
- ballonnen
- boterhamzakjes/ziplock zakjes

Taalinstructie

Denkstappen:

1. Mijn **lichaam** bestaat uit een heleboel **onderdelen**.
2. Ik heb **lichaamsdelen** aan de **buitenkant**.
3. Ik heb ook **lichaamsdelen** aan de **binnenkant**.

Fase OOL: Verwonderen

In deze les wordt het thema geïntroduceerd. De leerlingen spelen een spel en halen hun voorkennis over lichaamsdelen op. Met het “vraag maar raak wezentje” vragen ze zich af hoe een mens eigenlijk in elkaar zit. Wat zit er allemaal aan de binnenkant van ons lichaam? De leerdoelen voor de leerling zijn:

- Ik kan lichaamsdelen aan de buitenkant van mijn lichaam benoemen.
- Ik kan vragen stellen.
- Ik kan opvallende kenmerken van onderzoeksobjecten met alle zintuigen signaleren.
- Ik kan hardop verwoorden wat ik waarneem.
- Ik kan in eigen woorden waarnemingen aan leraar en klasgenoten vertellen.
- Ik kan associatief en met fantasie exploreren.
- Ik kan voorspellen wat ik denk dat er gaat gebeuren.
- Ik kan resultaten die bij elkaar passen met elkaar verbinden.

Inhoud les

Per dia wordt toegelicht wat je als leerkracht kunt vertellen, wat de leerlingen doen en eventueel extra achtergrondinformatie.

Toelichting

Voorafgaand aan de les

Benodigheden

Vragenmuur:

- Geprint lichaam 120 cm (bijlage 0)
- Pakje post-its om de vragen op te schrijven

Per (tafel)groep:

- Gesneden puzzel Lichaamsdelen (bijlage 1)

Per Leerling:

- JWC-map
- Geprint en gekopieerd werkblad "lichaamsdelen"
- Geprint en gekopieerd werkblad: 'Ik ben een wonder'
- Stevig gekleurd papier/knutselkarton (A4-formaat) om het lijf op te plakken

Voorbereiding

1. Voorbereiden levensgroot lichaam voor vragenmuur: print de 6 onderdelen op A3 papier (bijlage 0). Plak deze aan elkaar (met plakband/lijmstift) tot een lichaam van 120cm.
2. Print en kopieer per groepje de bijlage "puzzel Lichaamsdelen" (bijlage 1). Snijd de vakjes uit.
3. Print en kopieer voor iedere leerling werkblad "lichaamsdelen"
4. Print en kopieer voor iedere leerling werkblad "ik ben een wonder"
5. Denk alvast na over de groepsindeling.

Dia

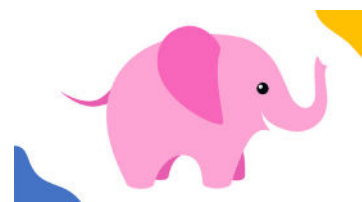
Start (10 min.)

Je bent een wonder!

De leerlingen gaan zich verwonderen over zichzelf d.m.v. een actief spel.

Je geeft leerlingen de opdracht om te gaan staan of zitten bij een opmerking die je maakt. *(Zijn er kinderen in de groep met een handicap waardoor dit niet mogelijk is bedenk dan iets anders, bijvoorbeeld handen omhoog, handen omlaag.)*

De opmerking kan gaan over de inwendige of uitwendige mens of over iets wat je kan en doet.

Toelichting

Dia

Gebruik onderstaande opmerkingen en/of bedenk er zelf een paar:

- Wie nu aan het ademen is blijft zitten.
- Iedereen met blauwe ogen gaat staan.
- De kinderen met blond haar gaan zitten.
- Wie jeuk aan zijn/haar rug heeft gaat staan.
- Als je aan iets denkt, ga je zitten.
- Iedereen gaat nu staan, maar wel op 1 been! (*Laat ze een tijdje wiebelen*)
- Wie zijn evenwicht verliest gaat zitten.
- Alle kinderen die hun tong dubbel kunnen vouwen gaan zitten.
- Denk niet aan een roze olifant.
- Wie dacht er net aan een roze olifant? Ga zitten!
- Wie wel eens een scheetje laat, gaat staan.
- Iedereen met tien vingers gaat zitten.

Als het goed is zit nu iedereen weer. Zo niet, maak dan nog een opmerking waarvan je zeker denkt te weten dat die voor iedereen geldt!

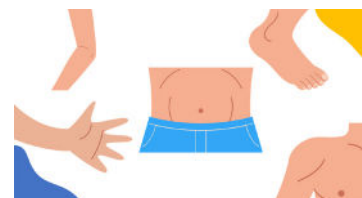
Conclusie: Wat kan je veel en wat doe je veel, gewoon, zonder dat je erover nadenkt! Ook nu nog, want je luistert, je pakt je pen van de grond en je zit rechtop op een stoel en zakt niet als een plumpudding in elkaar! Je bent echt een wonder! Een wonder dat het onderzoeken waard is.

Kern (40 min.)

Kijk samen naar het grote lichaam aan de muur.
Wat zien we hier? Welke lichaamsdelen herken je?

Laat de leerlingen enkele uitwendige (zichtbare) lichaamsdelen benoemen die ze al kennen.

Opdracht 1: puzzel lichaamsdelen (10 min.)

Weten jullie hoe alle lichaamsdelen heten?
Deel per tafelgroep de puzzel uit. Laten we eens kijken wat jullie allemaal al weten.

Laat ze met elkaar overleggen wat bij elkaar hoort en afbeelding en bijbehorend woord bij elkaar leggen.

Toelichting

Opdracht 2: werkblad lichaamsdelen (20 min.)

Als de groepjes klaar zijn, vult iedere leerling zijn eigen werkblad Lichaamsdelen in. Deel de werkbladen Lichaamsdelen uit. Laat de leerlingen weer met elkaar overleggen. Samen weet je meer dan alleen.

Besprek de onderdelen van het werkblad klassikaal na, wijs ze aan bij jezelf en laat de leerlingen controleren of de woorden kloppen. Wijs ze aan op het lichaam aan de muur. Vragen die opkomen geef je meteen een plek op de vragenmuur.

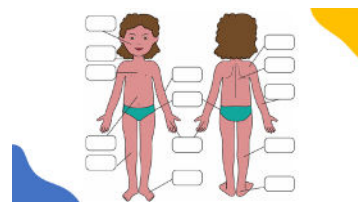
Wat zit ons lichaam toch mooi in elkaar! Vertel de leerlingen dat zo'n wonder natuurlijk gevierd moet worden en dat je daarom een taart gebakken hebt.

Stel de volgende vraag:

- Wie is nieuwsgierig wat er allemaal in deze taart zit?

Wat zit er allemaal in deze taart? Laat de leerlingen benoemen wat ze zien.

Dia

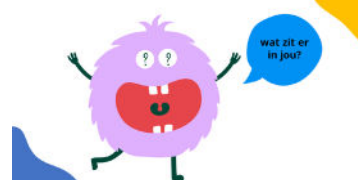

Vertel de leerlingen:

"Nu weer even terug naar jullie eigen lichaam!"

Stel je loopt op straat en je komt daar het 'vraag maar raak' wezentje tegen. Hij roept: "Ik zie armen en benen en huid en haar, maar wat zit er eigenlijk allemaal in je? Je zegt hem dan: "In mij zit ... ?

Tja, wat zit er eigenlijk in jou?"

Vertel de leerlingen dat ze komende lessen gaan onderzoeken en ontdekken wat er allemaal in hun lichaam zit.

Vraag maar raak (10 min.)

Het **vraag maar raak** moment is bedoeld om leerlingen uit te nodigen om alle vragen te stellen waar ze antwoord op willen hebben. Leg uit dat vragen stellen nodig is wanneer je iets nieuws wilt leren. Alle vragen zijn goed. Er zijn geen foute vragen! We weten nu waar ons lichaam aan de buitenkant uit bestaat.

- Wat willen jullie nog meer ontdekken over je lichaam?
- Heb je vragen over de binnenkant van je lichaam?
- Welke vragen kun je bedenken?

Deel de 'post-its' uit. Ze schrijven hier hun vragen op. Om ze op weg te helpen staan er op de slide een aantal manieren om een vraag te beginnen. Wijs ze op het grote lichaam aan de muur. Nu is dat lichaam nog helemaal leeg. De komende lessen gaan we onderzoeken wat er allemaal in ons lichaam zit en hoe ons lijf werkt. Iedere les vult het lichaam zich een beetje meer met de organen/inwendige lichaamsdelen die we hebben.

De vragen worden naast het grote lichaam opgehangen. We gaan iedere les meteen kijken of we al een vraag kunnen beantwoorden.

Tip:

Kunnen de leerlingen geen vragen bedenken? Geef het goede voorbeeld en schrijf twee vragen op.

Voorbeelden:

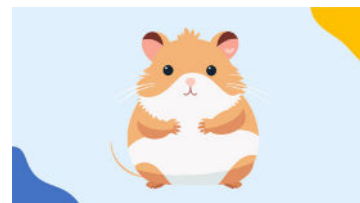
- Wat zit er onder je huid?
- Hoe kun je bewegen?
- Waar komt bloed vandaan?

Afsluiting (10 min.)

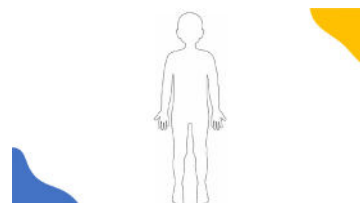
Noem een aantal kenmerken van leerlingen op die voorbijgekomen zijn tijdens het spelen van het introductiespel. Bijvoorbeeld: Pietje heeft rood haar, Ella een donkere huid, Ron heeft groene ogen en deze hamster (wijs naar de slide) heeft een vacht. Ze zijn allemaal anders maar hebben één ding hetzelfde ... ze hebben allemaal.....

- Een lichaam!

Deel het werkblad 'Ik ben een wonder' uit en voor iedere leerling een vel gekleurd knutselkarton. Zorg voor lijm(stiften) op de tafels.

- De leerlingen plakken het werkblad op het vel karton (verstevigen voor de komende lessen). Leerlingen die goed kunnen knippen, kunnen het lichaam langs de omtrek uitknippen en op het gekleurde karton plakken.
- Vanaf volgende week gaan ze dit lichaam vullen met allerlei materialen.
- Iedere les wordt er een nieuw orgaan/ lichaamsdeel bijgetekend of geplakt en de namen erbij bijgeschreven.

Toelichting

Dia

Tip:

Hang de bladen met knijpers op aan een gespannen touw. Je kunt dan makkelijk iedere les de werkbladen uitdelen en weer ophangen. Zo zien ze alle lichamen steeds voller worden en inspireren ze elkaar.

Introduceer de materialenbak. Vertel dat ze de komende lessen het lichaampje gaan vullen. Daarvoor zijn kleine materialen nodig: de leerlingen kunnen denken aan houtjes, stokjes, rietjes, touwtjes, piepschuim. Alles waarvan de leerlingen denken dat het gebruikt kan worden, mag worden meegenomen en in de bak worden gedaan.

